

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Увс аймгийн Улаангом сумын 13-р Цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2026/038/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Улаангом хот
2026 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,

Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь

Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn

Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан

Утас: 70453317, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Ч.Дуламсүрэн

Утас: 99459446, Цахим хаяг: ch.dulamsuren@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

- 2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан
- 2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан
- 2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан
- 2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан
- 2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
- 2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

- 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа
- 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин
- 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал
- 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд
- 3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв
  - 3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт
  - 3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл
  - 3.5.3 Нэмэлт төсөв

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

- 4.1 Ерөнхий зүйл
- 4.2 Материаллаг байдал
- 4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт
- 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал
  - 4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт
  - 4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд
- 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт
  - 4.5.1 Завсрын аудитын талаар
  - 4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн
- 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>138,766,109.16</u>	<u>95,355,109.25</u>
	Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	84,999,304.16	10,848,929.35
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	84,999,304.16	10,848,929.35
3121	Төгрөг	84,999,304.16	10,848,929.35
31211	Төрийн сангийн харилцах	84,999,304.16	10,848,929.35
33	Авлага		<u>287,100.00</u>
33100	Ажиллагсадтай холбогдсон авлага		
335	Бусад авлага		287,100.00
3351	Байгууллагаас авах авлага		287,100.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	53,766,805.00	84,219,079.90
351	Түүхий эд материал		
35110	Тусгай зориулалттай материал		
35130	Эм боох материал		
354	Хангамжийн материал	53,766,805.00	84,219,079.90
35410	Бичиг хэргийн материал		
35420	Аж ахуйн материал	2,053,400.00	4,530,300.00
35460	Хүнсний материал	6,579,205.00	4,563,640.00
3545	Барилгын засварын материал		
35470	Бусад хангамжийн материал	45,134,200.00	75,125,139.90
35600	Мал амьтад		
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	76,368,488.01	101,853,244.41
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	76,368,488.01	101,853,244.41
391	Газар		
392	Биет хөрөнгө	75,801,821.43	101,486,577.87
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц		
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл		
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	52,475,357.80	87,834,954.80
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-12,031,406.41	-23,797,140.53
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	39,026,949.50	45,128,765.50
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,669,079.46	-7,680,001.90
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө		
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл		
393	Биет бус хөрөнгө	566,666.58	366,666.54
39301	Програм хангамж	1,000,000.00	1,000,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-433,333.42	-633,333.46
39303	Бусад биет бус хөрөнгө		
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>215,134,597.17</u>	<u>197,208,353.66</u>
	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		
413	Өглөг		

4131	Ажилчидтай холбогдсон өглөг		
4136	Бусад өглөг		
41361	Байгууллагад төлөх өглөг		
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	215,134,597.17	197,208,353.66
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	215,134,597.17	197,208,353.66
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан		
51101	Өмч: - төрийн		
512	Хуримтлагдсан үр дүн	215,134,597.17	197,208,353.66
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	215,134,597.17	215,134,597.17
51220	Тайлант үеийн үр дүн		-17,926,243.51
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	215,134,597.17	197,208,353.66

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх гүйцэтгэл оны	Тайлант гүйцэтгэл оны
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	955,178,906.50	1,092,005,336.90
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	28,600,906.50	56,239,136.90
120	Нийтлэг татварын бус орлого	28,600,906.50	56,239,136.90
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого		2,606,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		2,606,000.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан Бараа материал	3,291,000.00	24,516,539.90
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого – Үндсэн хөрөнгө	25,309,906.50	29,116,597.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	926,578,000.00	1,035,766,200.00
1310	Улсын төсвөөс	795,980,800.00	872,768,900.00
131103	ЗГНХ, Засаг даргын нөөц хөрөнгө түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөнөөс	12,600,000.00	
132001	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	117,997,200.00	162,997,300.00
131105	Төсвийн байгууллагын нэмэлт		
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	884,255,441.95	1,108,966,588.08
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	884,255,441.95	1,108,966,588.08
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	846,282,232.72	1,053,047,226.54
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	586,613,167.84	726,308,700.23
210101	Үндсэн цалин	394,898,327.29	452,836,369.13
210102	Нэмэгдэл	155,161,854.55	207,020,500.20
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,144,500.00	44,252,362.90
210104	Урамшуулал	23,408,486.00	22,199,468.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	73,666,045.29	90,881,254.58
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,726,215.95	62,137,661.81
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,967,719.24	7,343,078.84

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,160,261.31	3,635,219.71
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,727,482.87	3,553,058.46
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,084,365.92	14,212,235.76
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	77,523,990.77	103,927,938.46
210301	Гэрэл, цахилгаан	68,701,990.77	87,589,938.46
210302	Түлш, халаалт		
210303	Цэвэр бохир ус	8,822,000.00	16,338,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12,303,436.00	25,658,800.00
210401	Бичиг хэрэг	4,208,400.00	
210402	Тээвэр, шатахуун		
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,095,036.00	23,770,300.00
210408	Бараа материал акталсны зардал		1,888,500.00
210502	Хоол	75,593,215.00	80,156,185.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		
210604	Урсгал засвар		
2107	Томилолт, зочны зардал	4,168,000.00	1,070,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,168,000.00	1,070,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,852,114.00	7,998,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,852,114.00	5,334,700.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		
210803	Даатгалын үйлчилгээ		
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар		
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо		
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		2,663,800.00
210807	Газрын төлбөр		
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,562,263.82	17,045,848.27
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	9,562,263.82	16,423,848.27
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		622,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	37,973,209.23	55,919,361.54
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж урамшуулал		
213207	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,973,209.23	55,919,361.54
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>70,923,464.55</u>	<u>-16,961,251.18</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		

225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз		964,992.33
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>70,923,464.55</u>	<u>-17,926,243.51</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх гүйцэтгэл оны	Тайлант гүйцэтгэл оны
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	926,578,000.00	1,038,372,200.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		
120	Нийтлэг татварын бус орлого		
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого		2,606,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		2,606,000.00
13	ТУСЛАМЖ , САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	926,578,000.00	1,035,766,200.00
1330	Төсвийн захирагчдаас		
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	795,980,800.00	872,768,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	<u>12,600,000.00</u>	
132001	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	<u>117,997,200.00</u>	162,997,300.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	891,636,113.13	1,098,765,574.81
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	891,636,113.13	1,098,765,574.81
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	853,662,903.90	1,042,846,213.27
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	586,613,167.84	726,308,700.23
210101	Үндсэн цалин	394,898,327.29	452,836,369.13
210102	Нэмэгдэл	155,161,854.55	207,020,500.20
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,144,500.00	44,252,362.90
210104	Урамшуулал	23,408,486.00	22,199,468.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	73,666,045.29	91,168,354.58
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,726,215.95	62,424,761.81
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,967,719.24	7,343,078.84
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,160,261.31	3,635,219.71
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,727,482.87	3,553,058.46
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,084,365.92	14,212,235.76
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	77,523,990.77	103,927,938.46
210301	Гэрэл, цахилгаан	71,749,490.77	87,589,938.46
210302	Түлш, халаалт		
210303	Цэвэр бохир ус	5,774,500.00	16,338,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		
210401	Бичиг хэрэг		

210402	Тээвэр, шатахуун		
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		
2105	Нормативт зардал	80,842,200.00	78,140,620.00
210502	Хоол хүнс	80,842,200.00	78,140,620.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		
210603	Багаж, техник хэрэгсэл		
210604	Урсгал засвар	2,500,000.00	3,150,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал		1,070,000.00
210702	Дотоод албан томилолт		1,070,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,425,100.00	4,451,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		
210803	Даатгалын үйлчилгээ		
210806	Мэдээлэл технологийн үйлчилгээ	2,425,100.00	4,451,000.00
	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	30,092,400.00	34,629,600.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,002,700.00	27,039,800.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,089,700.00	7,589,800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	37,973,209.23	55,919,361.54
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж урамшуулал		
213207	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	37,973,209.23	55,919,361.54
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,973,209.23	55,919,361.54
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	34,941,886.87	(60,393,374.81)
IV	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН		
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРЛАГЫН ДҮН	14,600,000.00	13,757,000.00
	Дотоод эх үүсвэрээр	14,600,000.00	13,757,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	(14,600,000.00)	(13,757,000.00)
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	20,341,886.87	(74,150,374.81)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	64,657,417.29	84,999,304.16
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	84,999,304.16	10,848,929.35

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл			144,211,132,62	144,211,132,62
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				
C07	Тайлант үеийн үр дүн				
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл			215,134,597.17	215,134,597.17
D01	2025 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл			215,134,597.17	215,134,597.17
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				

D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				
D08	Тайлант үеийн үр дүн			-17,926,243.51	-17,926,243.51
D09	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл			197,208,353.66	197,208,353.66

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ДҮН	ХУВЬ
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	961,341,500.00	949,525,274.81	11,816,225.19	98.8%
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	961,341,500.00	949,525,274.81	11,816,225.19	98.8%
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	961,341,500.00	949,525,274.81	11,816,225.19	98.8%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	735,488,600.00	726,308,700.23	9,179,899.77	98.8%
210101	Үндсэн цалин	503,764,800.00	452,836,369.13	50,928,430.87	89.9%
210102	Нэмэгдэл	219,444,800.00	207,020,500.20	12,424,299.80	94.3%
210103	Унаа, болон бусад нөхөн олговор		44,252,362.90	(44,252,362.90)	
210104	Урамшуулал	12,279,000.00	22,199,468.00	(9,920,468.00)	180.8%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	91,420,600.00	91,168,354.58	252,245.42	99.7%
210201	Тэтгэврийн даатгал	62,001,100.00	62,424,761.81	(423,661.81)	100.7%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,354,900.00	7,343,078.84	11,821.16	99.8%
210203	ҮОМШӨ ний даатгал	3,677,400.00	3,635,219.71	42,180.29	98.9%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,677,400.00	3,553,058.46	124,341.54	96.6%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,709,800.00	14,212,235.76	497,564.24	96.6%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал				
210301	Гэрэл цахилгаан				
210302	Түлш, халаалт				
210303	Цэвэр, бохир ус				
2104	Хангамж, бараа материалын зардал				
210401	Бичиг хэрэг				
210402	Тээвэр, шатахуун				
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр				
	Норматив зардал	82,647,600.00	78,140,620.00	4,506,980.00	94.5%
	Хоол хүнс	82,647,600.00	78,140,620.00	4,506,980.00	94.5%
2106	Эд хогшил худалдан авах				
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл				
210604	Урсгал засвар				
2107	Томилолтын зардал		1,070,000.00	(1,070,000.00)	
210702	Дотоод албан томилолт		1,070,000.00	(1,070,000.00)	

2108	Бусдаар ажил, төлбөр	гүйцэтгүүлсэн үйлчилгээний	3,900,700.00	4,451,000.00	(550,300.00)	114.1%
210801	Бусдаар ажил, төлбөр, хураамж	гүйцэтгүүлсэн үйлчилгээний				
210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал					
210806	Мэдээллийн технологийн зардал		3,900,700.00	4,451,000.00	(550,300.00)	114.1%
210804	Тээврийн татвар	хэрэгслийн				
	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		47,884,000.00	48,386,600.00	(502,600.00)	101.0%
	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		40,677,600.00	40,796,800.00	(119,200.00)	100.3%
	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		7,206,400.00	7,589,800.00	(383,400.00)	105.3%
3	ЗАРДЛЫН САНХҮҮЖИЛТЫН ҮҮСВЭР	ЭХ	961,341,500.00	872,768,900.00	88,572,600.00	90.8%
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ		873,736,200.00	872,768,900.00	967,300.00	99.9%
310001	Улсын төсвийн санхүүжих		873,736,200.00	872,768,900.00	967,300.00	99.9%
35	Төсөвт байгууллагын үйл ажиллагаанаас		87,605,300.00		87,605,300.00	
35	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		2,606,000.00	2,606,000.00		100.00%
350001	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого		84,999,300.00		84,999,300.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			84,999,304.16	(84,999,304.16)	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			10,848,929.35	(10,848,929.35)	

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ДҮН	ХУВЬ
1	Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	162,997,300.00	107,077,938.46	55,919,361.54	65.7%
	Урсгал зардлын дүн	162,997,300.00	107,077,938.46	55,919,361.54	65.7%
	Бараа, үйлчилгээний зардал	162,997,300.00	107,077,938.46	55,919,361.54	65.7%
	Байр ашиглалттай холбоотой тогттол зардал	159,847,300.00	103,927,938.46	55,919,361.54	65%
210301	Гэрэл цахилгаан	146,193,600.00	87,589,938.46	58,603,661.54	59.9%
210303	Цэвэр ус	13,653,700.00	16,338,000.00	-2,684,300.00	119.7%
210604	Урсгал засвар	3,150,000.00	3,150,000.00		100%
	Зардлыг санхүүжүүлэх үүсвэр	162,997,300.00	162,997,300.00		100%
	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	162,997,300.00	162,997,300.00		100%
	Орон нутгийн төсвөөс	162,997,300.00	162,997,300.00		100%

Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл				
Төсвийн бусад мэдээлэлийн ангилал				
Байгууллагын тоо				
Ажиллагсдын тоо	28	27	1	96.4%
Удирдах ажилтан	1	1		100%
Гүйцэтгэх ажилтан	16	16		100%
Үйлчлэх ажилтан	11	10	1	90.9%
Суралцагчдын тоо /жилийн дунджаар/				
Эмчлүүлэгсэдийн тоо				

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Улаангом сумын 13-р Цэцэрлэг нь Хүүхдийн хэрэгцээ, идэвхитэй үйлийг дэмжсэн, үйлдэн суралцах орчин бүрдүүлэх, хөрвөх чадвартай багш, төлөвшлийг эрхэмлэсэн, бие даасан, бүтээлч хүүхэд сургах, сургалтын шинэчилсэн хөтөлбөрөөр дамжуулан багшийн мэдлэг чадвар болон арга зүйг хослуулан бага насны хүүхдийн бие бялдарын хөгжил, танин мэдэхүй, нийгэмшихүйн суурь болон ерөнхий чадамжийг эзэмшүүлэн сургуульд бэлтгэдэг байгууллага юм.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Улаангом сумын 13-р Цэцэрлэгийн удирдлага төсвийн шууд захирагчийн хувьд дараах хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын хүрээнд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг явуулж байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэхэд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ

илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Увс аймгийн Улаангом сумын 13-р Цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлсөн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

2025 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 17,926.2 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	84,999.3	10,848.9	74,150.4
Авлага	0	287.1	287.1
Урьдчилгаа			
Бараа материал	53,766.8	84,219.1	30,452.3
Үндсэн хөрөнгө	92,502.3	133,963.7	41,461.3
Нийт хөрөнгө	215,134.6	197,208.4	17,926.2
Өр төлбөр			
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	215,134.6	197,208.4	17,926.2
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	215,134.6	197,208.4	17,926.2

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 84,999.3 мянган төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 10,848.9 мянган төгрөг болж буурсан нь тухайн тайлант онд эхний үлдэгдлээс 74,150.4 мянган төгрөг зарцуулсантай холбоотой. Байгууллагаас авах авлага 287.1 мянган төгрөг байна.

Бараа материалын дансны эцсийн үлдэгдэл 84,219.1 мянган төгрөг болж 30,452.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь аж ахуйн материал 2,476.9 мянган төгрөгөөр, бусад хангамжийн материал 27,975.4 мянган төгрөгөөр өссөнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл 133,963.7 мянган төгрөг болж, 41,461.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь тоног төхөөрөмж 35,359.6 мянган төгрөгөөр, тавилга эд хогшил 6,101.7 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 197,208.4 мянган төгрөг болж 17,926.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар нягтлан бодох бүртгэлийн залруулга хийгдээгүй байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2025 оны төсвийн төслийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 1,167,858.5 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслийг 209,517.0 мянган төгрөгөөр бууруулж 961,341.5 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Орон нутгийн төсвийн төслийг 165,000.0 мянган төгрөгөөр тооцоолсноос 162,997.3 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөр арга хэмжээг 873,736.2 мянган төгрөгөөр, үндсэн үйл ажиллагааны орлого /урьд оны үлдэгдлээс/ 84,999.3 мянган төгрөгөөр санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

Д/Д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/мянган төгрөгөөр/	
				Зөрүү	Биелэлт
1	81834-Боловсролын стандарт, сургалтын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн хэрэгжүүлэх	867,723.9	860,795.4	6,928.5	99.2%
2	81605-Эрүүл мэндийг дэмжих	1,606.8	1,606.8		100%
3	81807-Цэцэрлэгийн хүүхдийн хоол	82,647.6	78,140.6	4,506.9	94.5%
4	81816-Хүүхдэд ээлтэй сургалтын орчин	3,003.0	3,003.0		100%
5	81823-Боловсролын байгууллагын багш, ажиллагсдын мэргэжил дээшлүүлэх	2,004.7	1,630.0	374.7	81.3%
6	80233-Хүүхэд хамгаалал	1,749.5	1,749.5		100%

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Орон нутгийн төсвөөс 162,997.3 мянган төгрөгөөр санхүүжүүлснээс гэрэл цахилгаанд 87,589.9 мянган төгрөг, цэвэр бохир усанд 16,338.0 мянган төгрөг, урсгал засварт 3,150.0 мянган төгрөг зарцуулж, үлдэгдэл 55,919.4 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд нэмэлт санхүүжилт байхгүй байна.

3.5.3 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тайлант хугацаанд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Увс аймгийн Улаангом сумын 13-р Цэцэрлэг нь тайлант онд 78,140.6 мянган төгрөгийн хүүхдийн хоолны материал нийлүүлэх нээлттэй тендерийг 6 багцаар зохион байгуулж, Увс хүнс ХК, Цэгээн сүү ХХК, Шатад шанд булаг хоршоо, Алга дарам газрын амт ХХК, Жимст шар төгөл ХХК, Өнөр тэс ХХК-иуд шалгарч цаг хугацаандаа бүтээгдэхүүн нийлүүлэн ажилласан байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана" гэж заасны дагуу Увс аймгийн Улаангом сумын 13-р Цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Бэст Фортуна Аудит ХХК-ийн салбарын ахлах аудитор Ч.Дуламсүрэн гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Увс аймгийн Улаангом сумын 13-р Цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2026 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 02 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг "Дунд" гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 884,255.4 мянган төгрөгийн 1 хувиар буюу 8,842.5 мянган төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 7,074.0 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

Гүйцэтгэлийн шатанд материаллаг байдлыг 2025 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 1,108,966.6 мянган төгрөгийн 1 хувиар буюу 11,089.7 мянган төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 8,871.7 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор Увс аймгийн Улаангом сумын 13-р Цэцэрлэгийн тухайн хуульд хамаарах зүйл заалтын хүрээнд горим сорил хэрэгжүүлсэн.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил гараагүй болно.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Дүн													

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж						
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн					
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил													
Дүн													
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил													
Дүн													
Нийт дүн													

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

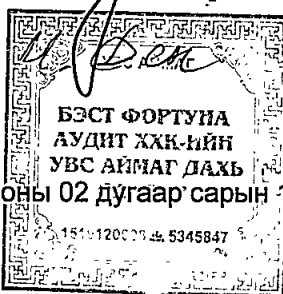
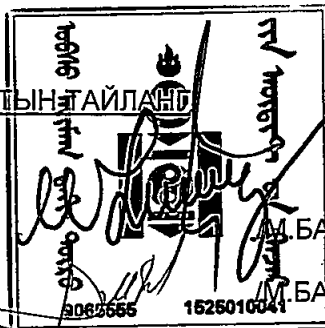
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

ХЯНАСАН: ЗАХИРАЛ *ЭГ*

БЭЛТГЭСЭН:

АХЛАХ АУДИТОР

АУДИТЫН ТАЙЛАН

2026 оны 02 дугаар сарын 10-ны өдөр